

Добре це чи погано: створили мультик про князя та Острозьку Біблію

Інна ДЕНИСЮК

Нещодавно в мережі Інтернет у рамках проекту «Історія небайдужих» з'явився мультфільм «Костянтин Острозький». До 440-річчя Острозької Біблії його створили громадська організація «КРИГОЛАМ» у партнерстві з благодійним фондом «Zagoriy Foundation». Про це повідомляє видання «#ЩоТам».

В анімаційному фільмі розповідають історію друку першого повного видання Біблії староукраїнською мовою. Нагадаємо, що вона з'явилася на світ у нашому місті 1581 року. У мультфільмі багато уваги приділять і князю Василю-Костянтину Острозькому.

Команда проекту мала на мені підкреслити важливість унікального видання, яке справило помітний вплив не лише на розвиток української культури, а й культури інших народів, які користувалися церковнослов'янською мовою. Однак, імовірно, через те, що команда не до кінця вивчила та дослідила тему, у мультфільмі допустили низьку неточностей. Більше того, у науковому світі така інтерпретація історії викликала чимале обурення.

Зокрема, під дописом завідділу стародруків у Національній бібліо-

теці України імені В. І. Вернадського **Наталії Бондар** розгорнулася ціла дискусія щодо цього мультфільму. Сама дослідниця наголошувала, що вона в таких випадках вважає, що краще ніяких мультиків, популярних сюжетів та текстів, аніж такі. Книгознавець Київського Національного університету ім. Т.Г. Шевченка

Дмитро Лукін підкреслив, що абсолютно не відповідають дійсності низка тез тексту. Зокрема, що «після люблінської унії провідну роль починали грати Польща та Литва, а Україна перетворювалася на сировинний придаток» та «церковну службу тепер правили грекою і латиною, уся наука була прив'язана до церкви, а це означало, що кириличне письмо скоро зникне». Як зазначають у Державному історико-культурному заповіднику Острога, у тексті відео є кілька рівнів наративу. Тобто використані тези, притаманні російській імперській історіографії. Текст має багато вад фактичних, наприклад, Острозька Біблія не має ілюстрацій. Також дивно є конструкція речень на кшталт «Друкувати було нема кому».

Довідково: Перше повне дру-

коване видання всіх книг Святого Письма церковно-слов'янською мовою, виготовлене в Острозі друкарем Іваном Федоровим, заходами князя Василя-Костянтина Острозького, підготовлене гуртком учених при Острозькій академії. Має 1 256 сторінок, чисельні заставки, кінцівки й ініціали, шість видів шрифтів, основний із яких стилізований під канцелярське письмо того часу, що робило книгу доступнішою для читання та сприймання. Є досконалим зразком друкарського мистецтва України кінця XVI століття. У книзі вміщено першу передмову князя В.-К. Острозького, де він тлумачить підготовку тексту видання, другу віршовану передмову ректора Герасима Смотрицького, де вміщено похвалу видавцеві та його гербові, і післямову друкаря Івана Федорова.